

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Hyödynnetään avointa, omaa ja yhteistä tietoa *Yhteinen tiedon hallinta* -kärkihanke

Paikkatietoverkoston vuosikokous
14.12.2017 Suvi Remes, VM

Digitalisoidaan julkiset palvelut / Yhteinen tiedon hallinta (YTI) -hanke

Mitä...?

Yhteinen tiedon hallinta on yksi Digitalisoidaan julkiset palvelu -kärkihankkeen toimenpidekokonaisuuksista, joka painottuu yhtenäisen palvelukokemuksen muodostamiseksi tarvittavan yhteisen tiedon hallintamallin ja yhteiskäyttöisen tietoympäristön kehittämiseen.

Suomeksi: *Kysy samaa tietoa vain kerran.*

Edistämme digitaalisen hallinnon yhteentoimivuutta

Tietopoliittiset linjaukset YTI -hankkeen taustalla

- Kustannustehokkuus (yhden kerran periaate)
- Tietojen saatavuus ja liikkuvuus (yhteentoimivuus, löytyvyys)
- Kansalaisen oikeus omiin tietoihinsa ja aktiivinen rooli tietojensa hallinnassa (omadata)
- Yhteistyöstä yhteistoimintaan julkisen hallinnon tiedonhallinnassa (hankkeesta kestävään, osallistavaan ja vastuutettuun toimintamalliin)

Hankkeen toimet tulevan Tiedonhallinnan yleislain (voimaan 1.1.2019) toimeenpanon valmistelua.

Tiedonhallinnan lainsäädännön kehittämislinjaukset 09/2017:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-251-901-6>

Hyödynnetään omaa tietoa

... kansalaisten osallisuutta tukevat toimintatavat...

- Toimenpiteiden tavoitteena on vahvistaa julkisen hallinnon kykyä toimia henkilökeskeisen tiedon hallinnan periaatteiden mukaisesti
  - *Yksilöllä on oikeus saada haltuun häntä itseään koskeva tieto ja jakaa sitä edelleen muihin palveluihin tai antaa lupa tiedon käyttöön muussa palvelussa. Yksilöllä on kontrolli dataan, mikä tarkoittaa tiedon käytön luvittamista. Yksilö toimii yhdistävässä roolissa eri tietojen välillä.*
- Tehtävät:
  - julkisen hallinnon omadatan periaatteiden selvitystyö – osa rakentuvaa tietopolitiikkaa ja siihen sisältyviä linjauksia
  - selvitys ja toteutus suomi.fi -palveluiden hyödyntämisestä henkilökeskeisen tiedon hallinnan alustana julkisessa hallinnossa

Julkisen hallinnon tallettamalla tiedolla on usein erityisasema, sillä julkista tietoa pidetään luotettavana.

Miksi toimintatavoista sopiminen on haastavaa – mikä on omadataa?

Toteutuakseen omadata vaatii tiedon luokittelua – systemaattista tiedon hallintaa

Mukaillen Linnet Taylor, 2017

Kaikki henkilötieto ei ole "omadataa" – yksilöillä oltava oikeus ja tekninen mahdollisuus uudelleen käyttää ja jakaa tietoaan haluamallaan tavalla.

Hyödynnetään omaa tietoa – ”Tieto kansalaiselle käyttöön anna, kerran jo kysyttyä kierrätä”

Yksilö voi jakaa tietojansa edelleen tai antaa luvan tiedon käyttöön muussa palvelussa – toteutus suomi.fi -palveluita hyödyntäen.

HYVÄ MUISTAA!

- *MyData* muutosvoimana: *Julkishallinnon henkilötiedon ihmiskeskeisen hyödyntämisen mallit ja vaikutukset – selvitys (VN-TEAS), <http://tietokayttoon.fi/julkaisu?pubid=21301>*

JUURI NYT!

- Rakennetaan julkisen hallinnon toimintaperiaatteet ja -tavat osallistuttaa kansalainen tiedon hallintaan: *Asiakas keskiössä myös tiedon hallinnassa – omadata julkisessa hallinnossa*, <http://vm.fi/tapahtumat>
- suostumushallinnan viitearkkitehtuuri julkisessa hallinnossa & työpajat (VRK koordinoi)
- käynnistymässä omadata-periaatteita toteuttava pilotti yhteistyössä koulutustoimialan kanssa

TULEVAA!

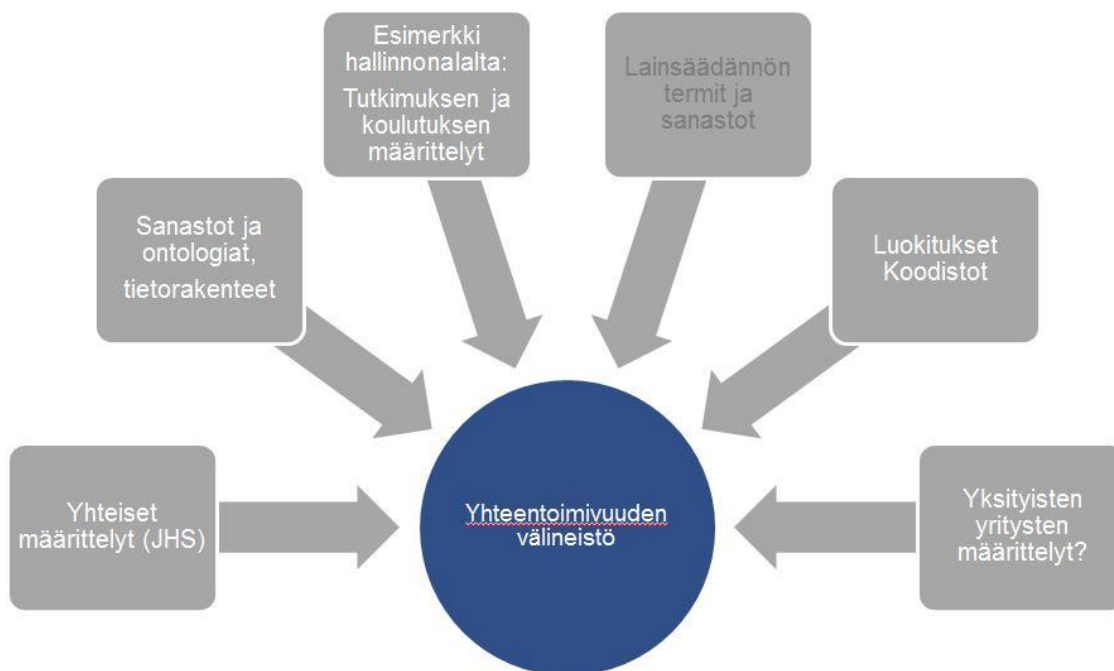
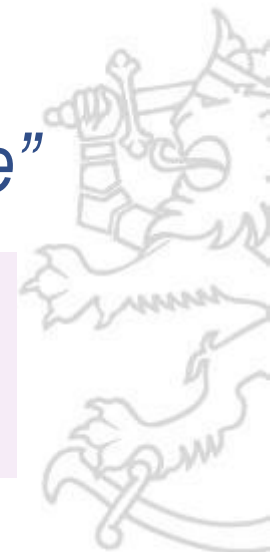
- Suunnittelutyö & budjetointi: tiedonhallinnan muutosten laajuus – mitä pilotin jälkeen?

Hyödynnetään avointa ja yhteistä tietoa – ”Tiedon merkitys määrittele ja se muillekin muistiin merkitse”

Hyvän (sähköisen) palvelun (tietovirtojen) taustalla on järjestelmällisesti johdettu tiedon merkityssisällön määrittely – tietoa voimme hallita vain, jos tiedämme, mitä tietoa hallitsemme. Luodaan näkymä julkisen hallinnon tietoon.

JUURI NYT!

- Editorien kokoaminen käytettäväksi kokonaisuudeksi – tavoite 01/2017
- Toimintamallin pilotointi käynnistyy – (julkisen hallinnon) metatietovarantojen rakentaminen käynnistyy

Tiedon ymmärrettävyys - tiedämme mitä tieto on ja voimme uudelleen hyödyntää sitä.

Tiedon löydettävyys – tiedämme mistä tieto on saatavissa.

Tiedon harmonisointi – välttämättömät tietosisältökuvaukset.

yhteentoimiva-suomi.fi

Asiantuntijatuki

Sanastoeditori

Tietomallieditori

suomi.fi

Välinetuki

Sanastojen julkaisu

Koodistoeditori

Tavoitteena semanttinen yhteentoimivuus – tiedon käsittely ja hallinta tavalla, että sen merkitys säilyy

– Toiminnan näkökulma:

- tukee organisaatioiden tiedon hallinnan toimia ja laadun kehittämistä

– Talousnäkökulma:

- kuvauksia ei tarvitse aina aloittaa alusta, vaan hyödynnetään muiden jo aiemmin tuottamia määrityksiä (säästyy aikaa ja vaivaa)

– Tekninen näkökulma:

- tuetaan erilaisia teknisiä formaatteja järjestelmätoteutusten vauhdittamiseksi
- tekniset tarpeet toteuttaa tiedon hallintaan käytettävä tietojärjestelmä, sen tietokanta tai rajapinta vaihtelevat – on edelleen toimijoiden ”oma asia” – mutta suurelta osin tarvitsemme *samaa tietosisältöä* eri palveluiden, tietovirtojen ja tietojärjestelmien käyttöön.

Yhteistoimintamallin pilotointi

- kyseessä laaja toimintatapojen muutos – suunnitellun toimintamallin plussat ja mahdolliset korjattavat asiat esiin kokeilemalla sitä käytäntöön
- vuoden 2018 keväällä halukkaiden ja kyvykkäiden toimijoiden kanssa
- projektoinnin/t työn seuranta ja ohjausta varten (YTI + em. toimijat)
- ”yhteistoimintamallin” vahvistaminen toimintamalliksi 2019 alkaen

Yhteinen tiedon hallinta (YTI)

– tieto, sisältö & käyttö

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Hyödynnetään avointa, omaa ja yhteistä tietoa

Sipilän hallitusohjelman mukaisesti toimintatavat uudistaen rakennetaan *julkiset palvelut käyttäjälähtöisiksi ja ensisijaisesti digitaalisiksi*. Julkinen hallinto sitoutuu *kysymään samaa tietoa vain kerran*.

- 1 Omadata julkisessa hallinnossa**, jossa sovelletaan omadata-periaatteita julkisessa hallinnossa oleviin kansalaisen tietoihin.
- 2 Yhteentoimivuuden menetelmä ja välineet**, joilla parannetaan ja yhtenäistetään tietosisältöjen määrittelyä ja tiedon yhteentoimivuutta.
- 3 Tiedon jakeluratkaisu**, jolla voidaan monipuolisesti tukea tiedon hyödyntämistä, myös suurten tietomassojen.
- 4 Case: Kuntien taloustiedon yhteentoimivuus**, jossa sovelletaan hankkeessa kehitettäviä tiedon hallinnan menetelmiä ja välineitä (yhteistyössä Kuntatieto-ohjelman kanssa).
- 5 Yhteinen tiedon hallintamalli**, jolla kehitetään yhteisesti käytettävän tiedon hallintaa.

Kokonaiskustannukset:

5,7
miljoonaa euroa

tuotokset
käyttöön vuoden

2018
loppuun mennessä

Viestintä – mistä tietoa mitä tapahtuu?

- Pääsivu – hankesivu: <http://vm.fi/yhteinen-tiedon-hallinta>
- Tapahtumat (koonti) ja muut aktiviteetit: <http://vm.fi/yti-toimii>
- Tapahtumat (aktiivinen viestintä): <http://vm.fi/tapahtumat>
- some: @suomidigi - #YTIhanke

Seuraa etenemistä – Save the date!

23.1.2018 klo 9

YTI-hankkeen seminaari

vm.fi/tapahtumat

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Ota yhteyttä – osallistu, vaikuta!

Suvi Remes
erityisasiantuntija
projektipäällikkö, Yhteinen tiedon hallinta -hanke
etunimi.sukunimi@vm.fi

puh. 0295 16001 (vaihde)
vm.fi / Hankkeet ja säädösvalmistelu

